

Nr 198.

Av herr **Lindhagen**, om skydd för icke rökare mot rökare i riksdagshuset.

Undertecknad har den 22 oktober 1936 avlåtit följande motion:

»Riksgäldskontoret, dess vederbörande kommitté och Riksdagen.

Undertecknad tillåter mig påkalla uppmärksamhet för vad i mitt ålderspresidenttal den 27 juni 1936 yttrats med anledning av kontorets beslut att i anslutning till riksdagens önskan tillsätta två kommittéer för reformer inom, över och omkring riksdagshuset. »Det hastar», sade jag, — — — »att riksdagens ensittare och övriga mindretal utnyttja detta sista tillfälle för att påkalla skydd, liksom i aktiebolagslagen och folkförbundets konstitution, även i riksdagen för minoriteterna.

Bland annat krävdes vår lagliga rätt att få »samfällt överlägga i partirummet samt enskilt skriva, läsa och äta i någon vrå, allt ifred för rökare».

I andra kammaren lyckades det mig utverka förbud för rökning åtminstone i de två innersta smårummen i kammarens sällskapsavdelning. Det förbudet lär numera försvunnit.

I första kammaren har efter många bemödanden slutligen i det lilla skrivrummet uppsatts ett anslag med påskriften »Rökning undanbedes». Detta är allt.

Anslagets vankelmod betraktar nu en del rökare endast såsom en vädjan till deras gottfinnande. Och då de icke äro anhängare av hänsyn till andra på detta område, vilket var mera brukligt förr, så betraktas anslaget ibland som obefintligt. Någon till namnet okänd rökare plägar för säkerhets skull vända om anslaget med baksidan utåt för att sålunda anonymt demonstrera sin uppfattning om rätt och ordning inom riksdagshuset.

Det hänvisas till de motioner som av mig väckts i första kammaren särskilt i detta och angränsande ämnen ävensom till vad ordföranden i statsutskottet Kvarnzelius yttrade en gång i första kammaren, att hänsyn borde tagas till önskemålen.

Likaledes erinras, att riksdagen två gånger enhälligt på mitt förslag påkallat en upplysningsverksamhet mot missbruk av tobaksrökning. Riksgäldskontoret är nu i tillfälle att låta denna riksdagens önskan som en bumerang falla tillbaka mot riksdagen själv med vädjan till riksdagen att föregå med gott exempel.

Vidare har av mig tre gånger, så vitt jag vill minnas 1932, 1933, och 1934, påkallats socialdemokratiska riksdagsgruppens beslut om förbud mot rökning vid gruppens sammanträden i partilokalen. Första gången bifölls det med stor majoritet mot företrädesvis studentexamensfolkets och vederlikars missbruk av rökning. Andra gången med mindre majoritet. Tredje gången

avslogs det på ordförandens hemställan och utan tillkännagivet stöd. Någon votering begärdes ej, då det nu syntes komma i minoritet. I andra partier rökes också när och var man kan komma åt. Allestädes förekommer en del vanerökare, som bolma som fabriksskorstenar i högkonjunktur. En så ogemomskinlig atmosfär som den, som vilar över stora restauranglokalen i lunchtider under kamrarnas plena, kan väl sällan uppletas. Till andras katarrer i svalg och luftstrupe tages ingen hänsyn, ty det är givetvis resandes ensak.

I första kammarens lilla lunchrum är ej stort bättre. Utom under herr Swartz' från Norrköping riksdagar då rökning ej tilläts, därför att Swartz, som var en betydande personlighet, av hälsoskäl ej tålde rökning.

För min del har jag upplevat den tid då det allmänt ansågs strida mot god ordning, hälsovård och samhällelig kultur över huvud taget att röka i församlingar, som sammanträdde för gemensamma ändamål. Även i större restauranger såsom Operakällaren var det rökförbud under den mest frekventerade middagstiden. Nu anses detta vara tiden att röka som mest.

Enskilda stiftelser och aktiebolag som förfoga över stora samlingslokaler till uthyrning, såsom Auditorium, Konserthuset, Musikaliska Akademien m. fl. ha rökningförbud. Men svenska folkets huvudmän och majoriteter i riksdagen kunna icke förlika sig med att en sådan god, nykter och för majoriteten själv andligen, kroppsligen och även ur portmonnäsynpunkt hälsosam sedvänja blir genomförd på vederbörliga ställen.

I järnvägsakupéer och restaurangvagnar finnas avskilda utrymmen för icke rökare, och i spårvagnar är det alldeles förbjudet annat än ute på de alldeles öppna plattformarna.

Endast riksdagen står som föregångsman kvar med obönhörlig klappjakt i alla instanser på icke rökare, som syntes förmodligen befinna sig i minoritet.

Med åberopande av vad sålunda även i riksdagsmotioner i ämnet anförts, hemställes, att riksgäldskontoret och dess kommitté täcktes framlägga förslag för riksdagen till avhjälpande av det sålunda överklagade missförhållandet.

Det anhålles vördsamt att vid kontorets förslag till riksdagen biläggas även denna motion.»

Denna framställning får härmed även direkt framföras till riksdagen. Det föreslås, så vitt på första kammaren ankommer, att i första kammarens lilla skrivrum annonseras uttryckligt förbud för rökning och ej såsom nu blott »rökning undanbedes», att två ytterligare skrivpulpeter inflyttas, så att mer än en, »icke rökare», kan få plats där, att maskinskrivning vartill rummet nu också börjar brukas förbjudes samt att den, som vill läsa en tidning rökfritt, äger medtaga den från tidningsrummet till det lilla rökfria rummet med skyldighet att omedelbart återlämna den efter begagnandet.

Vidare föreslås att till bruk för »icke rökare» en del av stora matsalen avskiljes exempelvis med en glasvägg, eller ock, om detta ej kan ske, rökfri matservering för båda kamrarna anordnas i det mindre rummet till vänster efter inträdet i kafélokalerna. I andra kammaren kan skriv- och läsrum

för »icke rökare» anordnas i de två innersta små rummen i kammarens sällskapsrum. Så har ock en gång varit förhållandet. Detta är till en början mycket anspråkslösa framställningar.

Det hemställes,

att riksdagen må tillerkänna icke rökare deras mänskliga rätt att få samfällt överlägga i partirummet samt enskilt skriva, läsa och äta i någon vrå av riksdagshuset, allt ifred för rökare.

Om remiss till bankoutskottet anhålles.

Stockholm den 24 januari 1937.

Carl Lindhagen.

